

Karel Berkhoff is geboren op 11 september 1898 in Wijhe. Hij was de zoon van Gerrit Berkhoff en Martha Hermanna Severs. Karel trouwde in Surabaya met Elisabeth Petronella Bouman, geboren in Surabaya.

Klaas Berkhoff was hopman voor de oorlog

Tijdens de Japanse bezetting werd hij onder andere geïnterneerd in kamp 15e Bataljon in Bandung. Dit was een verzamelpunt van veel jongens uit Java. Hopman Schaap, de districtscommissaris uit Soerabaja begon hier samen met schipper Spleet en Hopman Harry met Scoutingactiviteiten. De activiteiten kwamen regelmatig stil te liggen omdat de scouts door de zware arbeid en het slechte eten niet in staat waren wat te doen. In januari 1944 wordt hier de Paul Krugerstam opgericht. De stamleden waren onder andere de voortrekkers die in Kamp Kesilir en Kamp Banjoebiroe de De Ruyterstam vormden. Hopman Libanius werd oubaas van de stam en begon met 30 jongens, waarvan 25 niet katholiek. Hij geloofde in gemengde activiteiten. Uiteindelijk voelde Libanius zich meer geschikt als hopman voor verkenners en wijdde zich aan de jongere speltakken. Oubaas de Man nam de leiding over de Voortrekkers en Schipper Spleet over de Loodsen. De stam hield een dagboek bij en Dr. Eerkens werd algemeen raadsman. De stam kon niet heel veel doen omdat veel leden zwaar corvee moesten doen. Er werden wel een aantal bijeenkomsten georganiseerd met lezingen. Op 5 augustus 1944 wordt als voortrekker werd geïnstalleerd. Dit moest in het geheim. Voortrekker Jaap Hendriks en Voortrekker Henk Nolten waren hierbij getuigen. Tegelijk werd een bekende verjaardag gevierd (de verjaardag van Prinses Irene). Na afloop van de installatie waren de overige voortrekkers 'ergens' verzameld om Fons geluk te wensen. Ook hopman Berkhoff, Schipper Spleet en oud DC Boelens kwamen langs.

Bij de bevrijding van het kamp werd de vlaggenparade afgenomen. Op 31 augustus hesen Flip Marks als loods en Jaap Hendriks als voortrekker de vlag. De stam heeft bestaan tot september 1945. Uiteindelijk werden 30 jongens als voortrekker geïnstalleerd. In 1946 verschijnt in Weest Paraat een artikel waarin een voortrekker van de Paul Krugerstam aan het woord komt.

Karel is overleden op 12 februari 1976 te Amsterdam.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Banjoebiroe 10 \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Bandoeng \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Berkhoff](#)

[Geboorte Karel Berkhoff op 11 september 1898 te Wijhe » Open Archieven](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.